میدیای کوردی لە بازنەی گەمەکانی سیاسەتدا … 4 … نەژاد عزیز سورمێ

بەشی چوارەم و کۆتایی

ڕۆژنامەنووس و میدیاکاری کورد
لەنێوان خوێندنی ئەکادیمی و بەهرە و شارەزایی تاقیکراوەدا

ڕۆژنامەنووس و میدیاکاری سەرکەوتوو دەخوازێ ڕۆشنبیری و بەهرەی هەمە لایەنەی هەبێ ، ئەمە هەمیشە لە پەسن کردن و نەکردنی لەبەرچاو دەگیرێ ، بە واتایەکی دی بەهرە و شارەزایی تاقیکراوە لە پێش خوێندنی ئەکادیمیدا دێ.
لە مێژووی ڕۆژنامەگەریی و میدیای کوردیدا هەمیشە وا کەوتووەتەوە ئەوانەی ماکینەی میدیایان بەگەڕخستووە ئەوانە بوون کە حەز و ئارەزوو و بەهرەیان تێدا بووە ، کەم وا ڕێککەوتووە بەتایبەتیش لەدەسپێکی ئەوەی بە ڕۆژنامەگەریی کوردی دەناسرێ ، لەو بوارەدا خاوەنی بڕوانامەی ئەکادیمیی بوو بن ، تەنانەت زۆرجار دەرچوویەکی بەشی ڕاگەیاندن بە هۆی بێ بەهرەیی وا ڕێك کەوتووە کاری دیکەی کردووە .

لەگەڵ ئەوەشدا ئەمە ناکاتە ئەوەی خوێندنی ئەکادیمی بەهەند وەرنەگیرێ بەتایبەتی بۆ ئەوانەی تێیاندا بووە کار لە بواری ڕاگەیاندن و ڕۆژنامەنووسیدا بکەن ، چونکە خوێندنی ئەکادیمی دیارە دەبێتە ڕێ ڕوونییەکی دی بۆ کاری ڕۆژنامەنووس و هۆیەك بۆ داهێنان و وروژاندنی بەهرە شاراوەکانی.
خوێندنی ئەکادیمی مشت وماڵی ئەو حەز و ئارەزوو و بەهرەیە دەکا ڕۆژنامەنووس و میدیاکاری ڕاکێشاوەتە ئەو مەیدانە.

مەسەلەکە بەداخەوە لای ئێمە لەڕووی چەندایەتییەوە ڕەنگە زۆرجار بەپێچەوانە کەوتبێتەوە ، بەتایبەتی لەم یەك دوو دەیەی دووایدا ، ئەوەی لە ڕێی خوێندنی ئەکادیمیەوە ڕاستەوخۆ دەسبەکار دەبێ، سەیر دەکەی ئەو بەهرە و شارەزاییە تاقیکراوەیەی نییە.
لە هەمان کات ددانیش بەوەدا نانێن لای شارەزایەك ڕێنوینی بکرێ ، لەبەرابەریشدا شارەزایانی ئەو بوارە بە هۆی ئەزموونی چەندان ساڵەیان ، ئەوانیش بەرامبەر بەتازە دەست پێ کردووان و

نەشارەزایانی کاری ڕۆژانە و خۆهەڵواسی بە زانیاری تیۆری کە ڕەنگە زۆرجار لەگەڵ هەل و مەرج و ئاراستەی ئەم کەناڵ یا ئەو کەناڵ یەکیان نەگرتبێتەوە نەهاتبنەوە.

لەو ڕاستەشدا نە کادیرە ئەکادیمیە تازە دەست پێکردووەکە هەوڵی فێربوون دەدا ، ئەزمنووندارەکانیش لەو سەرەوە پلانەکانیان لێ تێك دەچێ، بەمەش زەرەرمەندی سەرەکی خودی کەناڵەکە دەبێ ، ئینجا ڕۆژنامە یا ڕادیۆ یا تەلەفزیۆن یاخود سایتێکی ئەلکترۆنی بێ.
ڕۆژنامەگەریی کوردی تا ئێستاش لەو جوغزەدایە و ئەگەر ڕۆژنامەنووسی بەرپرسیاری تێیدا نەبێ بڕیاری بوێرانە لە بەرژەوەندی کەناڵەکە و سیاسەتە پەیڕەوکراوەکانی بدا… چونکە نووسین با لە ڕۆژنامەشدا بێ هەرگیز بارێك نییە بە چەند وشەیەکی ئینشائی بێ ناوەرۆکی دوور لە خوێندنەوەی ڕەخنەگرانە و پێشبینیکراو پێك بێ.

بەڕوویەکی دی ناشێ شارەزایانی ئەو بوارە خوێندنی ئەکادیمی نەخوێننەوە و حساب بۆ کادیرانی تازە دەستبەکار بوو نەکەن ، کە پێم وایە لە حاڵەتی هەندێ کەناڵی تایبەتمەندی وەك بواری پەروەردە و تەندروستی و کشتوکاڵ و پیشەسازی و کولتووری (ئەگەر ئێستاش جێی باس نەبووبن)، بەڵام ئەمانە و هی دیش پێویستن و ڕۆژێ دەبێ خەمیان لێ بخورێ.

دەڵێم لە حاڵەتی ئەو کەناڵەدا دەخوازێ ئەوانەی کار لەو چەشنە کەناڵانەدا دەکەن سەرەڕای شارەزاییان لە کاری میدیایی پێویستە لەو بوارانەشدا شارەزایی و ئەزموونی پێویستیان هەبێ. کەواتە هیچ تایبەتمەندییەك لە کاری میدیایدا لە دەرەوەی داهێنان و شارەزایی لە بواری کولتووردا نییە.
هەر لێرەدا تەماشا دەکەین لێك ڕاستبوونەوەیەك لە نێوان خوێندکارانی ئەو بوارە ، کە دەیەوێ تەنیا بە هێزی تیۆری دوور لە ئەزموون و کارکردنی کارا شوێنێ بگرێ شایانی نییە لەبەرابەر ئەزمووندار و شارەزایاندا کە بەکردار تەمەنێکیان لەو بوارەدا بەسەربردووە.
ئەمەش بەئاشکرا لە ڕووپەڕی ڕۆژنامە و سایت و ڕادیۆ و شاشەی تیڤیەکانەوە هەستی پێ دەکرێ و بەمەش وردە وردە کەناڵەکە ڕوو لەپاشەکشە دەکا و توانای خۆ نوێکردنەوەی نامێنێ نەخاسمە ئەگەر کادیرە تازە دەست پێ کردووەکان بە هۆی بڕوانامەکانیانەوە بێ یا هەر هۆیەکی دیکە ببن بە کارمەندی کارای ئەو کەناڵانە .

هەواڵ لە میدیای کوردیدا

چۆنیەتی مامەڵەکردن لەگەڵ هەواڵ لە وەختی شەڕ و قەیراناندا

نامەوێ لێرەدا جارێکی دی بچمەوە سەر ئەو سیفەت و پرسیارانەی هەواڵ (هەر هەواڵێك)ی لەسەر هەڵدەنرێ وەك (کێ) و (چی) و (کەی)و (لەکوێ) و (بۆ) و (بۆچی)…. ئەگەرچی من خۆم وای دەبینم لەگەڵ بەهەند گرتنی ئەو پرسیارانەشدا لە هەواڵدا بەڵام لە باری ئەو پێشکەوتنەی میدیا و تەکنەلۆژیای گەیاندن بەخێیەوەی دیوە ، بڵاوکردنەوەی هەواڵ ڕەهەندێکی دیکەی وەرگرتووە ، بەڕادەیەك پرسیارەکانی سەرەوەی ڕۆژنامەگەریی سپاردووە کاتێ میدیا لە میدیای کاغەز (نووسراو) و درەنگتریش (بیستراو) زیاتر لەمەیداندا نەبوون. ئەوێ ڕۆژێ میدیا هەم پەیام بوو ، هەم بەرپرسیارییەتی و تاڕادەیەکی نکۆڵیلێنەکراویش ڕاستبێژی بەتایبەتی لە هەندێ کەناڵی بەناوبانگی وەك ڕادیۆی (BBCی ئەوسا) کە حسابیان بۆ ناو وناوبانگی خۆیان دەکرد و ڕێزی گوێگریان لا گرینگ بوو….

میدیای کوردی وەك لە پێشدا ئاماژەمان پێدا لە ئەساسدا لە ڕۆژنامەگەریی نووسراوەوە دەستی پێکردوە ، پاشان هەواڵەکانی ڕۆژنامەگەریی (بیستراو)یشی هاتۆتەسەر هەردوو جۆریش بە هەژاری و یا لەسەر دەستی ڕۆشنبیر و نووسەرانی بووە ، کە لە هەمان کاتدا بایەخیشیان بە سیاسەت داوە ، لەوەی دەهاتەوە ناو خەباتی قەومایەتی یا چینایەتی ، یان سیاسیەکان بوون ، ئەوانەی چ بە سەربەخۆ هەڵگری بیرو بۆچوونێك بوون یا لە ڕیزی حزبێکی سیاسیدا بوون…

ئەو کەناڵانەش وەك وتمان هەژاربوون و مانگانە یا ناوەناوە، ، یا زۆر زۆر هەفتانە بوون بەوانەیشەوە کە دەزگا پەیوەندارەکانی ئەو حکوومەتانە بۆ بەرژەوەندی خۆیان بە کوردی بڵاویان کردوونەتەوە. تۆ هەرئەوەندە بێنە بەرچاو، ساڵی 1974 بیر لەوە کراوەتەوە ڕۆژنامەیەکی ڕۆژانە دەربچوێندرێ ! کە زۆر درەنگ بوو.. بەهەرحاڵ لە هەواڵدا لەپێشترین سیفەت خۆی فەڕز دەکا، خێرایی گەیاندنە ئەگەر لەپاشاندا باسی چلۆنایەتی هەواڵ بکەین ، ئەمەش دیارە بۆ ئەوسا لە توانای حەفتنامە و مانگنامە و درەنگتر نەبووە کە ئێستا تەنانەت بۆ ڕۆژنامەی ڕۆژانەش (نالێم ئەستەمە، پێم وایە دەکرێ) بەڵام ئاسان نییە لە بڵاوکردنەوەی هەواڵ دا ڕۆژنامە بتوانێ کێبەرکێ لەگەڵ کەناڵەکانی تەلەفزیۆنی و سایتە ئەلکترۆنی و ئەوەی پێی دەگوترێ تۆڕە کۆمەڵایەتیەکان بکا. بەڵام با بزانین داخۆ دەنگوباسی (هەواڵ) بەگشتی حاڵی حازر لە میدیای کوردیدا چۆنە.

وای دەبینم ئەمڕۆ میدیا بەگشتی؛ بە میدیای کوردیشەوە لەگەڵ ڕیکلام و دەرهاوێشتە و نەخشە بۆ دانراوەکانی بوون بە دوو ڕووی یەك دراو ، هەندێ جار ئەگەر دراوەکە هەڵدەی زیاتر بەدیوی ڕیکلامدا دەکەوێ و دەچێتەوە ئەو خانەیە .. ڕیکلام کە ئێستا بە شێوەیەك لە شێوەکان تێکەڵی نەك هەواڵ بەڵکو بەرنامەکانیش کراوە ، بەمەش بەناچاری بۆ (ڕازی کردنی سپۆنسەر) یا هەر نیازێکی دی جگە لەوەی هەر کەناڵێك لە بەرژەوەندی ڕاکێشانی بینەر (کە من لەگەڵ پارێز وەرگرتنمدا ئەوە بەمافێکی ڕەوا دەزانم) بەڵام زۆرجار دوور لە ڕەچاوکردنی لە بەرامبەر ئەوەی پێی دەگوترێ ئاراستەیەکی ساغڵەم و بەرپرسیاری ڕای گشتی لەوەی نا چاوپۆشی لە بەرامبەر هەڵەکان بکرێ بەڵکو لەوەی ئینتیما و خۆشەویستی خاك و وڵات و بەرژەوەندیە ستراتیژییەکانی لەبەرچاو بگیرێ.

هەواڵ لەمیدیای کوردیدا لەچەند سەرێکەوە جێی لەسەر ڕاوەستانە ، لەلایەك کەم وا ڕێککەوتووە هەواڵ ڕای نەك هەر داڕێژەری هەواڵ بەڵکو هەندێ جار باربووکەریشی پێوە دیارنەبێ بەتایبەتیش لەو کەناڵانەی خۆیان. (بەئیستلاحی خۆیان) بە (ئەهلی) و (سەربەخۆ) و (بێلایەن) ناساندووە.
لەو سەریشەوە سەیر دەکەی ڕووپەڕی لاسایی کردنەوە لە داڕشتنی هەواڵێکی ناوخۆ یان دەرەوە دەگاتە ڕادەی کۆپی کردن ئەمەش لە زۆربەی کەناڵە (بیستراو) و (بینراو)ـەکاندا هەستی پێ دەکرێ.
دیسان داڕشتنی هەواڵ زۆرجار مەرجە کلاسیکیەکەیشی پێوە دیار نییە ، سەرەڕای ئەوەی پێشینەی خودی هەواڵەکەش دیار نییە لە کوێوە سەرچاوەی گرتووە.

من سەیرم بە هەندێ قسە دێت کە لەم لاو ئەو لادا دەکرێت بەوەی هەندێ پێیان وایە ، نەك هەر پێیان وایە ، بەڵکو بە فەتحی قەڵای خەیبەریشی دەزانن کە دەڵێن ئێمە جاران هەواڵمان لە خەڵك وەردەگرت ئێستا خەڵك هەواڵ لە ئێمە وەردەگرێت.
جارێ تا ئێستا (مەگەر لە سایتەکان) گوێم لێ نەبووە کەناڵێکی باوەڕپێکراوی دونیا یەكێك لە کەناڵە کوردیەکانی کردبێتە سەرچاوەی سەرەکی هەواڵێکی خۆی ، مەگەر ئەو کەناڵە بە زمانێکی زیندووی وەکو ئینگلیزی لە ماڵپەڕی تایبەت بە خۆیان بڵاویان کردبێتەوە.

پاشان زۆرجار وەرگرتنی هەواڵ لە ئاژانسێکی بەناوبانگ و خاوەن متمانە (بۆ دەرەوە) ڕەنگە خەرجی کەمتری بوێ و باوەڕپێکراوتریش بێ ، لەوەی لە تۆڕی پەیامنێرانیدا خەرجی دەکا کە زیاتر هەندێ جار نەبێ کە ئەویش پەیوەندی بەخودی هەواڵەکەوە هەیە ، دەنا وەرگرتنی

هەواڵ لە ئاژانسە متمانە پێکراوەکان ئەوەندە لەسەر کەناڵەکە ناکەوێ . جگە لە هەموو ئەمانەش، ئەوانەی دەڵێن ئێستا خەڵك هەواڵ لە ئێمە وەردەگرێ ، با گریمان بەو جۆرەش بێ ، لەبیریان دەچێتەوە کە لە ڕۆژگاری ئەمڕۆدا کوردستان دەمێکە بووە بە ناوچەیەکی هەڵایساو ، بەتایبەتیش دوای هاتنی مێردەزمەی (داعش) وەك دەبینین دونیای تەنیوەتەوە و پەلی بۆ ئەوروپا و ئەمریکاش هاوێشتووە بەڕادەیەك لەبەرەنگاربوونەوەیدا خەریکن لە ڕووی ناچارییەوە کلتووری دیموکراسیشیان بخەنە ژێر پرسیارەوە.

سیمایەکی دیکەی میدیای ئێمە کە خەریکە ڕەنگی پێوە دەگرێ ئەوەیە میدیای هەواڵ و بیروڕا تێکەڵ کراوە یاخود لێك هەڵنەوێردراوە ، لێرەشدا هەواڵ و دەرهاوێشتەکانی پاشتری لە ڕاپۆرت و ڕیپۆرتاژ و شرۆڤەی پەیوەندار لە میدیای کوردی دا بە قوربانی نووسینی جیاجیا و هەندێ جار ئینشائیش کراوە ، لە ڕووی (بایەخی هەواڵ)یشەوە، دەبینی هەر کەناڵە و بەنەغمەی خۆی دەخوێنێ و بڵاوەکاتەوە کەناڵە حزبیە ڕەسمیەکانی لێ بترازێ کە ڕوانینی خۆیانی تێدا ڕەنگ دەداتەوە و باروبووکاریشی دیارە .

لەو ڕاستەدا سەیر دەکەی هەواڵێك ڕەنگە زۆر بەلای خەڵکیشەوە گرینگ بێ بەڵام کەناڵێکی دیاریکراو یان هەر بڵاوی ناکاتەوە ، یا ئەگەر بڵاویشی بکاتەوە لە چوارچێوەی ڕێنمایی سنوور بۆ دانراوی خاوەنەکەی تێناپەڕێ ، بەمەش نیوەی یا چاریەکی ڕاستینەی هەواڵەکەت پێدەگا.
پێچەوانەکەیشی هەر ڕاستە ، هەواڵی بێ بایەخ هەیە ، کەناڵێکی دی زیاد لە سنووری خۆی گرینگی پێ دەدا و تەنانەت ئەگەر هەندێ ڕەگەزی ناڕاست یا هەڵبەستراویشی تێدا بێ.

جار هەیە ڕەنگە بە هەواڵی کەناڵێك (کە هەندێ جار نەخشە بۆ کێشراویشە) ئەوەی پێی دەگوترێ ئاسایشی کۆمەڵایەتی تێك بچی ، یاخود بچێتە خانەی دەمگۆ (اشاعە) بۆ کەسێك یا لایەنێك، یاخود بە پێچەوانەوە لە پەسنی کەسێك یا لایەنێکدا بێ..
وای دەبینم بەتایبەتیش لە ڕووی بڵاوکردنەوەی هەواڵدا هێشتا زۆری ماوە (میدیای ئەهلی، سەربەخۆ، بێلایەن) لەناو دووکەوانەدا دەربهێنرێن ، چونکە میدیای کوردی پێم وایە ماویەتی بەتایبەتیش لە مامەڵەکردنی لەگەڵ هەواڵدا، نەك هەر لە کاتە ئاساییەکاندا بەڵکو لە وەختی شەڕ و قەیرانیشدا بێجگە لەوەی پیشەییایەتی نەپاراستووە هەندێ جار وەك بینیمان و خوێندمانەوە لە وەختی شەڕ و قەیرانیشدا لە نەزانی بێ یاخود بە پێشینە لە بڵاوکردنەوەی هەندێ هەواڵدا

بەتایبەتی لە میدیای بینراو گەیشتووە بەو ڕادەیەی بەچاوساغی کردن بۆ دژمن تۆمەتبار بکرێن.

هەندێ لە هۆیەکانی لاسەنگی میدیای کوردی

ئەگەر دوێنێ هەندێ لە نەخۆشیەکانی میدیای کوردی کە تا سەردەمانێك لە دەرەوەی ئیرادەی خۆیدا بوو ، یا لە ژێر هەژموونی ئیرادەی خۆیدا بوو بۆ ، (میدیای پێشمەرگایەتی) ئەویش ئیستگەکانی ڕادیۆی لێ هەڵبوێری کە بەخێراییەکی پێوانەیی پەیامی خۆی دەگەیاند ، دەنا میدیای نووسراو لە ڕووی خێرایی گەیاندنەوە ئەو ڕۆڵەی نەبووە…

لەگەڵ ئەوەشدا میدیای ئەوان ڕۆژانیش خاڵی نەبوو لە کەم وکورتی و ئەو نەخۆشیانەی پاش ڕاپەڕین (1991) ، لە باتی ئەوەی چارەسەریان بۆ بدۆزرێتەوە ، تەشەنەیان سەندو و بڵاوتر بوونەوە !
لێ بە بەراورد لەگەڵ ئەمڕۆ ، کەم تا کورت ، باوەکو ڕۆژنامەنووسانی کورد ، ئەوسا لە بوارێکی بەرتەسك و هەندێ جار تەنگ و تاریك کاریان کردووە ، بەڵام پاراستنی ئیتیکی ڕۆژنامەنووسیی و هەوڵدان بۆ بەرقەرارکردنی جۆرێك لە پڕۆفیشناڵیەتی لە کاردا و تێپەڕاندنی هەندێ بابەتی فەرهەنگیی لە بارودۆخێکی ئەستەمدا کە سانسۆر بەسەر هەموو بڵاوکراوەیەکدا لەوپەڕی دابوو… دیسان تاڕادەیەك دوورتر بوو لەو نەخۆشیانە.
ڕەنگە هۆیەکی دیکەش ئەوە بێت کە وا کەوتبێتەوە میدیای ئەوسا دیاریکراو و لە هەموو حاڵەتێك و بە هەموو باران بڵاوکراوەکان ژمارەیان نەدەگەیشتە ژمارەی پەنجەکانی دەست، سەرەڕای ئەوەش ئەوەی هەبووە هەمیشە بە سانسۆری دەوڵەتدا تێپەڕیوە ، بۆیە کەمی ژمارەی بڵاوکراوەکان ڕەنگە ئەگەرێك بێ لە دیاریکراوییەتی نەخۆشیەکانیشی…

بێگومان لێرەدا ئێمە باسی ئەو میدیایە دەکەین کە لە عێراقدا بووە ، ڕاستی نەخۆشیەکانی میدیای کوردی زیاتر دوای ڕاپەڕین دەرکەوتن و تەشەنەیان سەند ، دوای ئەوەی لە لایەك ڕۆژنامەنووسان کە سەرەتا ئەگەر بشێ بگوترێ تووشی (شوکی ئازادی) بوون ، لە دوایشدا کۆبوونەوەی دەتوانین بڵێین لەشکرێك لە ڕۆژنامەنووسان و ڕۆژنامە و کەناڵگەلێك زۆر زیاتر لەو سنووورە جوغرافیایەی لە قەڵەمڕەوی دەسەڵاتی کوردیدا ، بەڕادەیەك وای لێ هات پیشەی ڕۆژنامەنووسیی لە پیشەی بانگخوازی بۆ ئازادی و بەرپرسیاریەتی مێژوویی و پاراستنی ئیتیکی پیشەکە ، بوو بە هۆیەك بۆ بژێوی ، هەر لێرەشڕا چاك و خراپ، زانا و نەزان تێکەڵ بوون و لە دیمەنێکی لە پێشدا

نەدیتراودا میدیایەك بۆتە كایە ڕووكەش، دوور لە فەرهەنگ، ماندوو، متمانە پێنەكراو – تەنانەت نەخۆشیەكان بە جۆرێك ، بەتایبەتش بەم دوادواییانە پەرەیان سەند كە زۆر لە كەناڵەكان (خوێنراو – بیستراو – بینراو) ڕاشكاوانە هاتنە ناو ململانێ سیاسیەكان كە ئەمە كاری میدیا نییە.

لەم بارەدا دەكرێ (هەندێ) لەو نەخۆشیانەی لە میدیای ئەمڕۆی كوردیدا دەبیندرێن لەخوارەوەدا كۆبكەینەوە :

– : ئەوەندەی شێوەی وانەدانی وەرگرتووە ، ئەوەندە حسابی بۆ ڕای گشتی نەكردووە ، تەنانەت هەندێ جار گەیشتووە بەوەی هەندێ كەناڵ ڕێگایان بەخۆیان داوە جێی داواكاری گشتیش بگرنەوە و دەست لە كاروباری دادوەریشەوە وەربدەن ، بەمەیش لە چەندان لاوە كار بكەنە سەر ڕای گشتی و بەربەستێك پێكەوە بنێن (بەهەر مەبەستێك بێ) بۆ بەلاڕێدا بردن یا شێواندنی ئەو دەرهاوێشتانەی لە هەواڵێكی دیاریكراوەوە دروست دەبن.

– : زۆرجار لەچوارچێوەی (ئازادی)دا ، میدیای كوردی غەدری لەو وشەیە كردووە و زۆر جار (ئازادی) بێ (بەرپرسیاریەتی) خوێندۆتەوە ، ئەم دیاردەیەش (كە بەڕاستیش بووە بە دیاردە) گەلێك جار پشێوی كۆمەڵایەتی یا سیاسی لێ كەوتووەتەوە ، وەك ئەوەی لە وەختی شەڕی ناوخۆدا بەرپا بوو.

– : بە گشتی میدیای كوردی هەڵسوكەوتێكی دروست و هاوسەنگی لە كاتی قەیرانەكاندا نەبووە ، یا 100% لەگەڵ هەڵوێستێكدا بووە یاخود 100% دژی بووە ! كە ئەمەش لە هەموو حاڵەتێكدا هەڵسوكەوتی پەسەند نییە و لەو ناوەشدا ڕۆڵ و كاریگەریی خودی كەناڵەكە لاواز دەكا و متمانەی خوێنەر و گوێگر و بینەرانیشی بە تێپەڕبوونی وەخت لەدەست دەدا، وەك ئێستا دەیبینین كە هەندێ كەناڵ هەواڵێك یا وتارێكی ڕۆژنامەنووسیی بە ڕادەیەك قەبە دەكەن تەنانەت خوێنەری ئاسایش دەركی پێ دەكا ، دیارە پێچەوانەكەیشی هەر ڕاستە…. سەیرایەتیەكەیش لەوەدایە هەموو ئەو كەناڵانە ، بە كەناڵی (سەربەخۆ) و (بێلایەن)و چی و چی خۆیان دەناسێنن !! سەیرتریش ئەوەیە زۆربەی كەناڵەكان بێلایەنی لە وەرگرتنی ڕای دوو لایەن یا زیاتر لە هەواڵێكی دیاریكراودا كورت دەكەنەوە ، لە كاتێكدا ڕەنگە هەندێ جار لە بنەڕەتدا هەواڵەكە تەنانەت شایانی بڵاوكردنەوەیش نەبێ !

– : لەداڕشتنی هەواڵدا، ئەمڕۆ زۆربەی میدیای كوردی (گوایە بۆ سەرنج ڕاكێشانە)، ناونیشانێك بۆ هەواڵەكە دادەنێ ، كە زۆرجار هەواڵەكە دوور و نزیك پەیوەندی بە ناونیشانەكەوە نییە، یا ئەگەر

هەیشیبێ پەیوەندییەکی دوور بەدوورە.
– : لەڕووی زمانەوە، وای لێ هاتووە هەر کەناڵە و بەکەیفی خۆی نەك بە پێی دەستوور و ڕێسای زمان وشە و زاراوە دادەتاشێ !

دیارە مەسەلەی زمان لە کەناڵەکانی میدیادا دەخوازێ بە هەستیارییەوە مامەڵەی لەگەڵ بکرێ بەوەی کەناڵەکانی میدیا بەتایبەتیش کەناڵە بینراوەکان پەیوەندی ڕاستەوخۆیان بە یەك بەیەکی کۆمەڵگەوە هەیە کە کەناڵەکان ئاوەهایان وەرنەگرتووە.
زمانی کوردی جارێ بە ناوی نوێ کردنەوە و جارێ لە ژێر ناونیشانی ئەوەی پێی دەگوترێ (مۆدێرنایەتی)، کە نە ژێرخانێکی لە کوردستاندا هەیە و نە لە هەموو ئەو ماوەیەشدا کە بەماوەی خۆبەڕێوەبەری دەناسرێتەوە توانراوە (دابڕان)ێك ڕووبدا وەك ئەوەی لە کۆمەڵگە پێشکەوتووەکاندا بووە کە ئەمەش دیارە پرۆسەیەکی هەمەلایەنایە ئەگەرچی پرۆسەی پەروەردە لە ڕیزی پێشەوەشدا بێ ئەویش لە کوردستان نە بایەخی پێویستی پێدراوە ، نە پێوەی دیارە وەکو پێویست گرینگی و هەستیاریی ئەو پرۆسەیە لە پێگەیشتن و بەرەو پێشچوونی کۆمەڵگەدا بەهەند وەرگیرا بێ.

– : زۆربەی کەناڵەکان (دەڵێم زۆربەی) هەرچەندە سەتلایتن و بە هۆی مانگە دەسکردەکانەوە پەخش دەکەن ، یان لە ڕادەبەدەر خۆماڵییەتیان پێوە دەبینرێ، یاخود ئەگەر بایەخیش بەدەرەوە و هەواڵ و ڕاپۆرتی دەرەوە بدەن ، ئەو فلیمە بەڵگەنامەییانە بڵاودەکەنەوە کە لە دەرەوە بەرهەم هێنراون، ئەمە لە ڕووی چلۆنایەتییەوە ، لە ڕووی چەندایەتیشەوە، ژمارەی کەناڵەکانی میدیای کوردی خوێنراو – بیستراو – بینراو- لەو سنوورە دەرچووە کە پێی بڵێن (زۆر) بێگومان پێشم وانییە ئەو ژمارە ڕۆژنامەنووسەمان (بەپێی سەندیکای ڕۆژنامەنووسان لەشەش هەزار ڕەت دەکا بێجگە لەوانەیشی ئەندامی سەندیکانین). هەبێ بتوانن ئەو مەکینە زەبەللاحە ئیش پێ بکەن کە خۆی لە سەتان ڕۆژنامە و گۆڤار و بڵاوکراوە و دەیان ڕادیۆ و دەیانی دیکەی کەناڵی ئاسمانی و ناوخۆیی و سایت و ماڵپەڕدا دەبینێتەوە ، ئەگەرچی پێ دەچێ هەندێکیان سەبارەت بە قەیرانی دارایی ، یا لێگرتنەوەی سپۆنسەرەکانیان ڕاگیراون .

– : ئەمڕۆ (باس لە ئەمڕۆ دەکەم) زۆربەی کەناڵەکانی میدیای کوردی لایەنی کلتووریان پەراوێزخستووە ئەوەی هەشبووە پێشتر زیاتر بۆ (اسقاگ فرچ)بووە، تەنانەت لە هەموو ئەو کەناڵانە، بیر لە کەناڵێکی تایبەت بە کولتوور نەکراوەتەوە ، هەمووی سیاسەت، سیاسەت بە خاوی ، بە کوڵاوی ، بە برژاوی، وای لێ هاتووە تێکڕای میللەت

بووه به (سیاسی) و (چاودێری سیاسی) و (شارەزای سیاسی) !! ئەوەی هەبووه لە میدیای کوردیدا کە بچێتەوە ناو میدیای کولتووری لە چەند لاپەڕەیەکی هەژاری ڕۆژنامە و ماوەیەکی کورت لە هەندێ لە کەناڵەکانی تەلەفزیۆن ، ڕەنگە لەم بارەیەوە ڕادیۆ و ماڵپەڕەکانی ئەنتەرنێت باشتر بووبن.

– : کار بەوە گەیشتووە ، زۆرجار کەناڵەکان بۆ پڕکردنەوەی وەخت بەرنامە هەبووە و ئامادە و پێشکەش کراوە وەکو یەك ، بەمەش پەڕاوێز جێی جیددیەت دەگرێتەوە و کێبەرکێی نێوان کەناڵەکانیش نامێنێ کە داینەمۆی پێشکەوتنی کەناڵەکە خۆشیەتی.

– : تا ئێستا میدیای کوردی لەڕووی هەلی کارەوە ڕۆژنامەنووس و خەباتکاری حزبی لێك جیانەکردووەتەوە ، کە هەر ئەمەیشە ژمارەی ڕۆژنامەنووسانی گەیاندووەتە ئەو ڕادەیەی ڕۆژنامەنووسی پرۆفیشنال و کارا لە ناو ئاپۆرای ئەو لەشکرەدا ون بێت.

– : لەمیدیای کوردیدا، نە مافی تاك پارێزراوە وەکو تاك نە مافی خودی ئەو ڕۆژنامەنووسانەی کاری تێدا دەکەن .. ئەو قانوونەی کە بەناوی قانوونی ڕۆژنامەنووسیش دەرچووە ، جگە لەوەی پڕە لە کەلێن و کەم و کوڕی لە هەمان کاتدا لە بنەڕەتدا تەنیا بۆ (میدیای نووسراو) دانراوە ، کە ئەمە یەکێکە لە کەلێنە هەرە دیارەکانی.

– : ڕەخنە لەمیدیای کوردیدا، ئەوەی تا ئێستا بینراوە و خوێندراوەتەوە، زۆربەی لەپەرچەکردار و خوولانەوە لەبازنەی بەتاڵی گرینگی دان بە ڕوخسار، دوورلە فیکر و هەل و مەرجی بابەتی و ڕەچاوکردنی قۆناخی کۆمەڵگەوە تاك و تەرا نەبێ ڕەتی نەکردەوە. بەمەش زۆرجار ئەو بابەتە ڕەخنەییانەی بڵاودەکرێنەوە و ئەو زاراوە و ئیدیومانەی تیێدا بەکار دەبرێن سەیر دەکەین لە زاراوە و ئیدیۆمی هەواڵگرییەوە نزیکترن تا زاراوەی فیکری و ئەوەی دەچێتەوە ئەو قاڵبە.

– : (جاڕدان) یان (ڕیکلام) لە میدیای کوردیدا بەبێ هیچ بنەمایەك یاخود حساب بۆ کردنێك کە هەندێکیان چ کاریگەریی پاشقەبێ دروست دەکا بڵاودەکرێتەوە، تەنانەت تێناپەڕێنین ئەگەر بڵێین زۆری نەماوە میدیای کوردی و ڕیکلام ببن بەدوو ڕووی یەك دراو…

ڕاستە ڕیکلام بۆ هەر کەناڵێکی میدیا پێویستە تا بتوانێ گەشە بە خۆی و بە بەردەوامی پرۆژەکانی ئایندەی بدا ، بەڵام زۆربەی بۆ ڕازی کردنی باروبووکارە کە لێرەدا وەك وەبەرهێن دەردەکەوێ.

کەناڵی میدیایی لە پاڵ قازانجیش دەخوازێ وەك دامەزراوەیەکی کاریگەر لەسەر ڕای گشتی بجووڵێتەوە و ئیتیکی ڕۆژنامەوانی بەو ڕادەیە ون نەکا بەوەی کۆ زیاتر بدا ئەو لە پێشتر بێ.

هەندێ لەو ڕیکلامانەی بڵاوەکرێنەوە نەك هەر کاریگەری نێگەتیڤی هەیە بەڵکو دەبێتە هۆی ئەوەی هەندێ لەو کۆمپانیا و کاڵایانەی ڕیکلامیان بۆ دەکرێ ، لەڕووی سوود و کوالیتیەوە زۆرجار دوور دەبن لەناوەڕۆکی ڕیکلامەکە ، بەمەش بێجگە لە زیان گەیاندن بە بینەر جۆرێك لە چەواشەکاری (حەق دراوی)ی خودی کەناڵەکەیشی تێدایە.

لە هەمووی مەترسیدارتر، ڕیکلامی ناڕاستەوخۆیە، ڕیکلامی ناڕاستەوخۆ هەموو ئەو گرینگی و بایەخدانانە دەگرێتەوە بە کۆمپانیایەکی دیاریکراو ، یا کەسێك لە شێوەی بایەخدان و ڕیپۆرتاژی تایبەتیەوە کە شێوەی هەواڵ و ڕیپۆرتاژی ئاسایی دەدرێتێ (ئەمە لە میدیا پێشکەوتووەکانیشدا بە ڕێژەیەك بە پێی ئاستی کۆمەڵگەوە هەیە).
لە میدیای کوردیدا ئەم جۆرە ڕیکلامە ناڕاستەوخۆیانە ، زیاتر لە ڕێگای هەندێ لە پەیامنێر و ڕیپۆرتەرەوە دەبێ. هەندێ جاریش بە ڕێنمای باروبووکار یا با لێرەدا بڵێین وەبەرهێنەوە دەبێ کە بڕیار بە دەستی سەرەکی کەناڵەکەیە. ئەم دیاردەیە بەم دواییە زیاتر لەوەی پێی دەگوترێ میدیای سێبەر دەرکەوت و برەوەی سەند.

- : میدیای کوردی (ناڵێم هەمووی) ئەوەندەی بایەخ وگرینگی لە سیاسەت و تونێڵە مارپێچەکانی سیاسەتدا چێ کردووەتەوە لە بەرابەردا گەلێك لایەنی پێویست و گرینگی پەراوێز خستووە، وەك ئەو مەسەلانەی پەیوەندیان بە پەرەسەندنی کۆمەڵ و ماددە هۆشبەرەکان کە کاریگەریی زۆری بەتایبەتی بەسەر گەنجانەوە هەیە، هەروەها مەسەلەی کۆچی گەنج و شارەزا و بەهرەداران بۆ هەندەران کە سامانێکی گرینگی وڵاتن و بێکاری و بێکاری داپێشراو وپرسی ئینتیما و پرسگەلێکی دی بایەخداری وەکو گەندەڵی و چینی ناوەڕاست کە داینەمۆی پێشکەوتنی کۆمەڵگەیە و خەریکە لای ئێمە ڕەش دەبێتەوە ، هەروەها پەروەردە و تەندروستی و ئەمنیەتی بژێوی و ژینگە و کارکردن و برەودان بە کولتووری خوێندنەوە و…تاد

- : میدیای کوردیش بەتایبەتی لەم بەشەی کوردستان کە جێی باسە، لە باتی پرسە جیددیەکان، لە بڵاوکردنەوەی هەواڵی ورووژێنەری بێ ئامانج و لاسایی کردنەوەی هەندێ میدیای سەقەت یان ڕووی سەقەتی هەندێ میدیا نەك هەر دوانەکەوتووە، بەڵکو بایەخی تایبەتیشی پێ داوە، وەك ژیانی تایبەتی، (زۆر تایبەتی) هەندێ لە هونەرکار و سەماکار و ئەو یاریزان، ئەمیان چەند جوانە و ئەویان چۆن خۆی ڕووت دەکاتەوە و ئەویدیان چۆن لەپاڵ دەریادا ئاوێزانی دەنکەکەی دەبێ ، هەموویشی لەسەر حسابی هونەرمەندانی بەڕاستی و جیددی لە مۆسیقازان و شێوەکار و تەلارساز و نووسەر و بیرمەندی ڕاستەینە و گرینگی

ڕۆژهەڵات و ڕۆژئاوا…

– : زۆربەی ئەو زنجیرە دراما و فلیمانەی یا بەدۆبلاژ و بەژێرنووسی کوردی لە کەناڵە ئاسمانی و ناوخۆییەکان پێشان دەدرێ یا جیددی نین، یان تەنانەت هەندێکیان تاڕادەیەك ڕووکەشن کە شتێك بە بینەری کوردی نادەن و هەستێکی هونەری باڵای لا ناوروژێنن کار بکاتە تێگەیشتن و دونیابینی و ڕوانینی لە بەرامبەر دەوروبەر.

دراما خۆماڵییەکانیش لە ڕووی هونەریەوە خراپتر نەبن باشترنین بەتایبەتی ئەوانەی لە کەناڵە ناوخۆییەکان پیشان دەدرێن.
– : زۆرجار کەناڵەکان ، بە لێ حاڵی نەبوون بێ یا بە مەبەست بە بڵاوکردنەوەی هەندێ هەواڵ یا بابەت یان دراما، بەبێ خوێندنەوەی ئایندە تەنانەت ئێستای ئەتەمی کۆمەڵ و چین و توێژەکان بوونەتە ئەگەر بۆ هاندانی ئەوەی بە (توندوتیژی)یەوە ناسێنراوە، کار بەوە گەیشتووە، هەندێ جار، هەندێ کەناڵ جێی دەسەڵاتی دادوەریش دەگرنەوە و بەپێش بڕیاری دادگاکان دەکەون لە بڵاوکردنەوەی هەواڵی پەیوەندیدار بە هەندێ تاوان، کەجاری وا بووە کاری لە خودی ڕێڕەوی لێکۆڵینەوە و بەدواداچوونی دادگا کردووە.

– : وای دەبینم میدیا ئەرکی ڕۆشنکردنەوەی لە ئەستۆدا بێ، نەك پەرەپێدانی ڕووکەشایەتی و داتاشینی هەواڵ بە مەبەستی تایبەت، تەنانەت پەیامنێر و پێشکەشکاری بەرنامە لە ئاستێکدا بن بتوانن وەڵامی ئەو پرسیارانە بدەنەوە لای خوێنەر و گوێگر و بینەر دروست دەبن.
لێرەوە ئەگەر پەیامنێر و پێشکەشکار مافی ئەوەی هەبێ هەر پرسیارێکی بیەوێ لەبەرامبەرەکەی بکا، نابێ بگاتە ئەو ڕادەیەی وەکو لێکۆڵەری دادگا کە لەبەرابەر تاوانبارێك دانیشتووە هەڵسوکەوت بکا. پێم خۆشە خوێنەر خۆی سەرپشك بێ لەوەی میدیای کوردی بەو ئاراستەیە چۆن بووە؟
– : لە لایەنی هونەریدا باوەکو میدیای کوردی هەندێ هەنگاوی نکۆڵیلێنەکراوی بە هۆی پێشکەوتنی تەکنەلۆژیای ئەم بوارە هاوێشتبێ، بەڵام دیسان نەیتوانیوە سیمایەکی ئەوتۆی پێ بدا تایبەتایەتی ئەو میدیایەی دەرخستبێ، دوور لە لاسایکردنەوەی میدیای ناوچەکە، کە ئەوانیش کەم تا زۆر دوورنین لەلاسایی کردنەوەی میدیا پێشکەوتووەکانی جیهان.

ڕاستە هەندێ لەکەناڵەکانی تەلەفزیۆنی توانیویانە ڕاستەوخۆ سوود لەمیدیای وڵاتە پێشکەوتووەکان وەربگرن ، بەڵام لەمیدیای

خوێنراودا هەوڵێکی لەو ڕەنگە نەدراوە ئەو تایبەتایەتیەی پێشان دابێ، لەدیزاینەوە بگرە تا دابەشکردنی وێنە و بابەت و تایپۆگرافیا بەسەر ڕووپەڕی ڕۆژنامە و گۆڤارەکان ، هەروەها لاپەڕەبەندی و ستایل وخێرایی لە بڵاوکردنەوەدا.

سیاسەتی دەرهێنانی هونەریش لەمیدیای خوێنراودا بەجۆرێك نەبووە لەگەڵ سیاسەتی بڵاوکراوەکەدا هاتبێتەوە، لەپاش وپێش خستنی هەواڵ یا بابەت، یا بەکارهێنانی تایتڵی سەرەکی و لاوەکیدا، تەنانەت لەڕووی بەکارهێنانی ڕەنگیشەوە وەك دەڵێن هەمیشە (شەش تەقەڵ و مانگەشەو) بووە.

کار بەوە گەیشتووە هەندێ جار لەیەك بابەت یا هەواڵێکدا دوو تا سێ ڕەنگ بەکارهاتووە ، سەرەڕای ئەوەی هەواڵەکە وێنەی ڕەنگاو ڕەنگیشی لەگەڵدا بووە ، کە ئەمە نەك هەر ڕوخساری دیزاینی لاپەڕە دەشێوێنێ خودی بابەتەکەش دەکوژێ ، بەتایبەتی کە سیستەمی ستوون لەڕۆژنامەدا بەکاردەبرێ.

بەشێوەیەکی گشتیش بڵاوکراوە کوردییەکان هەر لەدێرەوە کاریگەری ئەو کولتوورە هونەرییەی بەسەرەوە بووە کە پارچەکانی کوردستانی پێوە گرێدراوە لێرە لە کوردستانی بە عیراقەوە بەستراو بە کولتووری هونەری عەرەبی ، لە ئێران و تورکیایش ئەوەندەی هەبووبێ بەو جۆرە بووە.

ڕاستە لە دوادوای نەوەتەکانی سەدەی ڕابردووە بەتایبەتی دوای ئەوەی خوێندنی ئەکادیمی ڕاگەیاندن لەزانکۆکانی کوردستان بەکارکەوت بزاڤێکی هونەری دیزاین و دەرهێنانی هونەری لە ڕۆژنامەگەریی کوردیدا هەستی پێ دەکرێ بەڵام دیسان ئەویش خاڵی نییە لەچەشنێك لاسایی کردنەوە ، ئەمجارە هەندێ لە ڕۆژنامە و گۆڤارەکان بە هەندێ دەسکارییەوە لەپاڵ عەرەبییەکان لاسایی ڕۆژنامە و بڵاوکراوە فارسییەکانیان کردەوە ، ئەمەش لە خوێنەری بەدواداچوودا شاراوە نییە.

ڕادیۆکانیش، دەکرێ لەدوو شێوەدا بیانبینین، بەشێکیان هەر لەسەر هەمان ڕیچکە کۆنەکەدا مانەوە تەنیا ئەوەیە خۆیان خستەسەر شەپۆلی FM ، دوای ئەوەی شەپۆلی ناوەندی MW و کورت SW ئەو بازاڕەیان نەما لە ڕووی گەیاندن و کوالیتی دەنگەوە.

بەشی دیکەیان ، نەخێر بەڕێکخستن و بەرنامەڕێژی و هەڵبژاردنی بابەت و مۆسیقا و گونجانیان لەگەڵ کاتی پەخشدا ، هەروەها بایەخ دان بە دەنگی ڕادیۆیی هەردوو ڕەگەز و خێرایی گەیاندن (بەتایبەتی لەهەواڵ دا) و بڵاوەپێکردنی پەیامنێران و بەرنامەی ڕاستەوخۆ ، کە

هەندێکیان ئێستاش بەردەوامن و توانیویانە ڕەنگ و ڕوویەك بە میدیای بیستراو بدەن.

ئیستگەکانی تەلەفزیۆنیش لەزۆر لایەنەوە لەحاڵی میدیای خوێنراو وبیستراو جیاناکرێنەوە ، بەتایبەتی ئەو کەناڵانەی سەر بەلایەنە سیاسیەکانن ، ئەوانی دی ڕەنگە وەك وتمان لەڕووی هونەری گەیاندن و خێرایی و ستافی بەڕێوەبردنەوە توانیویانە هەریەکە و بەپێی سیاسەتی خۆی ، یان ڕاستتر سیاسەتی باروبووکارەوە ، لە ژێر هەر مانشێت و بانگڕاهێشتنێك بۆ بینەر بۆ خۆیان پەیدا بکەن ، بەڵام ئەو کەناڵانەیش سەبارەت بەوەی لەبنەڕەتدا بە شارەزا و پسپۆڕی دەرەوە دامەزرێنراون و ڕاهێنراون ، تەماشا دەکەی هەمان ئاراستەی ئەوانیان وەرگرتووە.
کەناڵە ناوخۆییەکانیش کە وای دەبینم زۆربەیان زیاتر بە مەبەستی وەبەرهێنانەوە دامەزرێنراون ، هەمان ڕێگەیان گرتووە و(بەهەر مەبەستێکە) بینەری زیاتر بە واتا ڕیکلامی زیاتر.

میدیای کوردی
لەبازنەی گەمەکانی سیاسەتدا

نیشانە بەو دەرهاوێشتانەوە ، میدیای ئێستای کوردی لە هەموو مێژووی خۆیدا ، ئەوەندەی ئەمڕۆ ، لەناو بازنەی گەمەکانی سیاسەتدا گیری نەخواردووە .. ئەوەش وا لێك دەدرێتەوە لە ڕەهەندی ئابوورییەوە سەرچاوەی گرتبێ ، بەوەی زیاتر وەك سەرچاوەی بژێوی سەیر کراوە بەپێچەوانەی حەفتا و هەشتاکان کە لەگەڵ باری ناهەمواری ئەوان ڕۆژانیش عەشق و خولیایەکی دڵسۆزانەی تێدا دەبینرا ، بەتایبەتی لەوەی پەیوەندی بەزمان و کولتوورەوە هەبوو.

دیارە خولانەوەی میدیایش لەبازنەی ئەو گەمە و یاریانەی سیاسەتی ڕووت بەرپایان دەکا ، هەمیشە بەو لایەیدا دەشکێنێتەوە کە لەبابەتایەتی و بەرپرسیاریەتی لە بەرابەر ئەوەی پێی دەگوترێ ڕای گشتی شەرمنانە و جێوەڕۆ لە دروستکردنی متمانەی بەرامبەر دەربکەوێ ، کە ئەمەشیان لەکۆمەڵگەیەکی دواکەوتووی وەکو کۆمەڵی ئێمە کە تا ئێستاش شوناسێکی مەحکەمی لەڕووی چینایەتی و قۆناخەکانی پەرەسەندنی مێژوویەوە بەبەرناگیرێ ، ئەوەندەی کاریگەریی نێگەتیق بەدوای خۆیدا دەهێنێ ، چاریەکی ئەوەندە نابێتە هۆ و ئەگەرێك بۆ گەیاندنی پەیامێکی ئینسانی دوور لەوەی وای لێ بێ بە چەواشەکاری لێك بدرێتەوە ، هەرگیزیش نایەتە ڕیزی ئەو ئامرازە مەعریفیانەی واقیع و دیاردە و ئیشکالیاتەکانی پێ شی بکرێتەوە ، تەنانەت هەندێ

جار نەك هەر توندوتیژی ، بەڵکو هەندێ کەناڵی میدیایی لە هەندێ حاڵەتدا بە ئاراستەیەکدا دەچن دژمنایەتی لەنێوان ئەم لایەن و ئەو لایەنی لێ بکەوێتەوە بەڕادەیەك ئەوەی دوێنێ ڕەخنەمان لێ دەگرت ، ئەمڕۆ لە ڕێی چەند کەناڵێکی میدیایی ئاراستەکراوەوە خۆمان لە ژێر سایەی دەسەڵاتی نیشتیمانیدا ، ئینجا بە هەر ناوێك بێت جێبەجێی دەکەین…

هەندێ جار میدیای ئاسایی تێکەڵ بەوەش دەکرێ کە بە (سۆشیال میدیا)ناسراوە و لە دونیایەك بەڕێوە دەچێ دوورە لەمیدیا و پرەنسیپە دیارەکانی.
بەم جۆرە ئەمڕۆ میدیای کوردی ، لەگەڵ بوونی چەندان ڕۆژنامەنووسی پڕۆفیشناڵ، هەرچەندە ژمارەشیان کەم بێ لەبازنەی گەمەکانی سیاسەتدا ، تا دێ لە پیشەییایەتی دوور دەکەوێتەوە و پەیامی جیددی خۆی وەك پێویستی سەردەم و بۆ ڕێڕوونی بەهۆی تەکنۆ ئابوورییەوە ، بە قوربانی تەکنۆ ئابووری کردووە و سەیر دەکەین بەرنامەڕێژی کەناڵەکان (خوێنراو وبیستراو وبینراو) لەسەر ئەو بنیاتەدا نەخشەی بۆ کێشراوە و دەکێشرێ ، بەمەش شتە جیددیە پێویستەکانی سەردەم و لەگەڵ هاتنەوەی لە ئاکامی ئەو بەرنامە□ێژیەدا لەخۆیاندا دەچنە پەڕاوێز…
دیارە ئەگەر بەو ڕەنگەش بڕوا و بەردەوام ئەگەر بشێ بگوترێ مەنتیقی (ل□خ□□ە دەشتە) ی بەسەردا زاڵ بێ و میدیای کوردی هەوڵێك بە ئاراستەی خۆ دەربازکردن لەو بازنە بەرتەسکە نەدا ڕەنگە لە ئایندەیەکی زۆر دوور نا ڕەنگڕێژییەکی دی بە خۆیەوە ببینێ ، یا خودی باروبووکار مەرج نییە تا سەر ڕێ بدا چواریەکی ئەمڕۆ حەقیقەت و ڕاستیەکان بگەن ، کە ئەگەر تا ئەوسا ، بە هۆی زۆر ئەگەرەوە شتێك بمێنێ بەناوی حەقیقەت.

نەژاد عزیز سورمێ
ئۆکتۆبەری – 2016

بەشی یەکەم ….

بەشی دووەم ….

بەشی سێیەم ….